

POLISH TEACHERS ASSOCIATION IN AMERICA, INC.
ZRZESZENIE NAUCZYCIELI POLSKICH W AMERYCE

JĘZYK POLSKI TWOJĄ SZANSĄ

**INFORMATOR DLA UCZNIÓW, RODZICÓW I NAUCZYCIELI
EGZAMIN CERTYFIKATOWY / SEAL OF BILITERACY**

logo: Senatu RP, logo Konsulatu RP

Chicago, 2019

Projekt jest współfinansowany ze środków Konsulatu Generalnego RP w Chicago

Egzaminy państwowe z języka polskiego jako obcego

1. Seal of Biliteracy, czyli Pieczęć Dwujęzyczności

Co to jest Seal of Biliteracy (Pieczęć Dwujęzyczności)?

Seal of Biliteracy, czyli Pieczęć Dwujęzyczności jest niezwykle ważnym wyróżnieniem dla uczniów szkół średnich, ponieważ jest to pierwsza w skali krajowej nagroda przyznawana za znajomość języków obcych. Ma ona postać pieczęci umieszczonej na dyplomie ukończenia szkoły średniej. Wyróżnienie to przyznawane jest przez szkołę, dystrykt lub stan. Nagroda ta jest również istotnym dokumentem honorowanym przez przyszłych pracodawców i niektóre uczelnie wyższe.

Głównym celem programu jest zachęcanie uczniów do osiągnięcia biegłości w dwóch lub więcej językach.

Historia Seal of Biliteracy

Seal of Biliteracy został zainicjowany w Kalifornii w roku 2008 przez Californians Together, koalicję rodziców, nauczycieli, rzeczników szkolnictwa i praw obywatelskich zaangażowanych w poprawę jakości kształcenia uczniów z językiem angielskim jako drugim. To właśnie ta organizacja opracowała program Seal of Biliteracy, który został wdrożony najpierw w Kalifornii, gdzie w 2011 r. zatwierdzono oficjalną ustawą dotyczącą Pieczęci Dwujęzyczności. W stanie Illinois Seal of Biliteracy został zatwierdzony w 2013 roku, a od kwietnia 2018 r. po raz pierwszy uczniowie mogli przystąpić do egzaminu STAMP 4S, aby otrzymać Pieczęć Dwujęzyczności z języka polskiego.

TEST STAMP 4S

(STAndards - based Measurement of Proficiency) in Reading, Writing, Listening, and Speaking

Test STAMP 4S został stworzony do przeprowadzania egzaminu Seal of Biliteracy przez firmę Avant Assessment, która istnieje na rynku amerykańskim od 2001 roku.

Przedmiotem oceny są 4 podstawowe sprawności:

- czytania,
- słuchania,
- pisania,
- mówienia.

Sprawności czytania i słuchania są automatycznie oceniane przez komputer.

Sekcje te są adaptacyjne dla komputera, to znaczy, że osoba zdająca egzamin otrzymuje pytania na różnych poziomach. Algorytm używany do określania wyników dla tej kompetencji analizuje liczbę pytań, na które prawidłowo odpowiedziano na każdym poziomie testowym.

Sprawności pisania i mówienia są oceniane przez egzaminatorów firmy Avant, którzy używają ogólnie przyjętej procedury punktacyjnej (ang. scoring rubric), odpowiedniej dla poszczególnych poziomów kompetencji językowej.

Jest to egzamin przeprowadzany na platformie komputerowej. Test STAMP 4S jest testem adaptacyjnym, czyli dostosowuje się do poziomu ucznia oraz uwalnia jego kreatywność i komunikacyjność.

Zdający test otrzymują wynik, czyli poziom kompetencji w każdej sprawności językowej (czytania, słuchania, pisania i mówienia). Zatem każdy, kto przystąpił do egzaminu zdaje go, poprzez uplasowanie na odpowiednim poziomie. Egzamin ten

odbywa się w 2 językach: angielskim i polskim. Uczniowie mogą zdawać egzamin w klasie III i IV. Z chwilą zakończenia szkoły średniej nie ma możliwości przystąpienia do egzaminu.

Aby otrzymać Pieczęć Dwujęzyczności w stanie IL należy uzyskać poziom średnio zaawansowany wyższy (L-6).

Jeśli dana szkoła nie oferuje egzaminu STAMP 4S z języka polskiego, należy zgłosić się do doradcy szkolnego lub administracji i poprosić o stworzenie możliwości otrzymania nagrody Seal of Biliteracy.

Więcej informacji na temat egzaminu STAMP 4S oraz przykładowy test próbny dla języka polskiego można znaleźć na stronie: www.avantassessment.com/stamp

Poziomy odniesienia i stopnia zaawansowania

Egzamin testuje biegłość językową na trzech głównych poziomach:

- podstawowy (ang. novice),
- średnio zaawansowany (ang. intermediate),
- zaawansowany (ang. advanced).

W ramach każdego głównego poziomu wyróżniamy trzy podpoziomy:

- niski (ang. low),
- średni (ang. mid)
- wysoki (ang. high).

Katalog zagadnień tematycznych dla poszczególnych poziomów

Poniżej zaprezentowane zostały zagadnienia, które pomogą w jak najlepszym przygotowaniu do egzaminu pisemnego i ustnego. Są to tematy dotyczące realiów codziennego, współczesnego życia, różnych sytuacji życiowych, często bliskie są one nastolatkom.

W trakcie przygotowań do części pisemnej należy zwrócić uwagę na poprawność gramatyczną, słownictwo, ortografię, stosowanie polskich liter, interpunkcję, treść, długość i kompozycję wypowiedzi pisemnej.

Egzamin nie sprawdza wiedzy specjalistycznej uczniów, ale ich umiejętność i sprawność posługiwania się językiem polskim.

Zagadnienia dla poziomu podstawowego

- Przedstawienia się (imię i nazwisko, adres, stan rodzinny, płeć, wiek, data i miejsce urodzenia, przynależność narodowa/ państwowa, język, szkoła, wykształcenie, zawód).
- Kalendarz/ czas.
- Kolory/ kształty.
- Zwierzęta/ zwierzęta domowe.
- Szkoła/ klasa.
- Pogoda/ pory roku.
- Odzież.
- Jedzenie/ napoje (lokale gastronomiczne, żywność, dania, potrawy)
- Miejsca/ geografia (rodzaje miejsc, położenie i wielkość miejscowości, instytucje użyteczności publicznej, zabytki, atrakcje turystyczne).

- Życie codzienne (rutyna dnia codziennego, przedmioty codziennego użytku).
- Zakupy / sklepy.
- Czas wolny/ zajęcia/ hobby.
- Dom.

Zagadnienia dla poziomu średnio zaawansowanego

- Zdrowie (ciało człowieka, opis stan zdrowia, diagnostyka, profilaktyka, wizyta u lekarza, apteka)
- Święta i tradycje (uroczystości rodzinne, państwowe, kościelne)
- Zawody/ profesje (zawody, zajmowane stanowiska, rynek pracy, kwalifikacje, poszukiwanie pracy, rozmowa kwalifikacyjna)
- Transport/ transport miejski (rodzaje transportu: indywidualny, grupowy, zbiorowy, komunikacja miejska, komunikacja w kraju i zagranicą)
- Podróże/ wakacje (wycieczki w kraju i zagranicą, biura podróży, wycieczki zorganizowane i indywidualne)
- Plany na przyszłość (cele zawodowe, w jaki sposób osiągnę swoje cele, wyznawane wartości, etapy planowania kariery zawodowej)
- Zagadnienia dotyczące życia kulturalnego, (rodzaje rozrywek: kino, muzeum, teatr, telewizja, filharmonia, opera, wernisaże, wystawy, spotkania autorskie itp.)
- Współczesne wydarzenia i problemy z dziedziny ekonomii, literatury, nauki, historii, nauk społecznych.

Plus pogłębiona tematyka z poziomu podstawowego.

Zagadnienia dla poziomu zaawansowanego

- Sztuka (np.: wydarzenia kulturalne, wydarzenia sportowe w kraju i zagranicą etc.)
- Polityka (np.: ustrój państwowy, partie polityczne, tradycje narodowe, wybory, życie polityczne w społeczeństwie, instytucje polityczne etc.)
- Religia (np.: religie świata, wartości etyczne, moralne)
- Nauki ścisłe/ Technika/ Matematyka (np.: rozwój techniki, badania naukowe, wynalazki, patenty, komputeryzacja etc.)

Plus pogłębiona tematyka z poziomu początkującego i średnio zaawansowanego.

Wykaz publicznych uczelni wyższych przyznających punkty (ang.credits) za Seal of Biliteracy

Chicago State University	University of Illinois w Urbana/Champaign
Eastern Illinois University	Western Illinois University
Governors State University	Black Hawk College
Illinois State University	Carl Sandburg College
Northeastern Illinois University	Harold Washington College
Northern Illinois University	Harry S Truman College
Southern Illinois University Carbondale	CCC – Kennedy-King College
Southern Illinois University Edwardsville	CCC – Malcolm X College
University of Illinois w Chicago	CCC – Olive-Harvey College
University of Illinois w Springfield	CCC – Richard J. Daley College
	CCC – Wilbur Wright College

College of DuPage

College of Lake County

Danville Area Community College

Elgin Community College

Harper College

Heartland Community College

Highland Community College

Illinois Central College

Illinois Eastern – Frontier

Illinois Eastern – Lincoln Trawl

Illinois Eastern – Olney Central

Illinois Eastern – Wabash Valley

Illinois Eastern District Office

Illinois Valley Community College

John A. Logan College

John Wood Community College

Joliet Junior College

Kankakee Community College

Kaskaskia College

Kishwaukee College

Lake Land College

Lewis & Clark Community College

Lincoln Land Community College

McHenry County College

Moraine Valley Community
College

Morton College

Oakton Community College

Parkland College

Prairie State College

Rend Lake College

Richland Community College

Rock Valley College

Sauk Valley Community College

Shawnee Community College

South Suburban Coll. of Cook Co.

Southeastern Illinois College

Southwestern Illinois College

Spoon River College

Triton College

Waubonsee Community College

2. Egzamin Certyfikacyjny

Europejski Egzamin Certyfikacyjny

Egzamin certyfikacyjny jest egzaminem europejskim, który po raz pierwszy odbył się w Polsce w 2004 roku. Jest on honorowany w całej Europie, ale również przez Board of Education w Chicago oraz niektóre uczelnie amerykańskie, co stwarza możliwość otrzymania punktów (ang. credits) za język obcy. Jest to cenny dokument, jeśli chcemy pracować lub studiować w Polsce. Do egzaminu certyfikacyjnego mogą przystępować wszyscy cudzoziemcy i obywatele polscy na stałe zamieszkujący za granicą, zainteresowani udokumentowaniem stopnia swojej biegłości w języku polskim.

Urzędowym poświadczeniem jest certyfikat wydawany przez Państwową Komisję do spraw Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego. Jest to najwyższy organ przyjmujący wnioski dotyczące potrzeb w zakresie egzaminów, nadzorujący ich przeprowadzanie i wydający poświadczenie znajomości języka polskiego, czyli wspomniane wyżej certyfikaty.

Poziomy zaawansowania

Egzamin testuje biegłość językową na 6 poziomach.

W grupie dostosowanej do potrzeb osób dorosłych wyróżniamy następujące poziomy:

- A1 (poziom elementarny),
- A2 (poziom wstępny),
- B1 (poziom progowy),

- B2 (poziom ogólny średni),
- C1 (poziom efektywnej biegłości użytkowej)
- C2 (poziom zaawansowany)

W grupie dostosowanej do potrzeb dzieci i młodzieży wyróżniamy następujące poziomy:

- A1 (poziom elementarny),
- A2 (poziom wstępny),
- B1 (poziom progowy),
- B2 (poziom ogólny średni).

Poziom oznaczony jako A1 jest najniższym poziomem biegłości językowej, natomiast C2 – najwyższym.

Oceniane sprawności językowe

Egzamin zazwyczaj trwa dwa dni, składa się z dwóch części: pisemnej i ustnej (pierwszego dnia odbywa się część pisemna, drugiego – ustna). Przedmiotem oceny są następujące sprawności:

- poprawność gramatyczna,
- rozumienie ze słuchu,
- sprawność czytania,
- rozumienie tekstów pisanych,
- pisanie
- mówienie

Wynik jest ustalany na podstawie liczby uzyskanych punktów z obydwu egzaminów i przedstawiany w procentach w suplemencie do certyfikatu.

Warunkiem zdania testu w grupie dostosowanej do potrzeb dzieci i młodzieży jest uzyskanie co najmniej 50% punktów z części pisemnej i 50% punktów z części ustnej egzaminu. Natomiast w przypadku osób dorosłych należy uzyskać co najmniej 50% punktów z każdego modułu części pisemnej i ustnej.

Należy pamiętać, że do egzaminu w grupie przeznaczony dla dzieci i młodzieży mogą przystąpić osoby w wieku 14 -17 lat, w przypadku osób dorosłych należy mieć ukończone 18 lat w dniu egzaminu.

W celu przygotowania się do egzaminu pisemnego i ustnego można korzystać z wymienionego wyżej katalogu zagadnień dla odpowiednich poziomów.

Egzamin certyfikacyjny w ZNP

W 2017 r. Zrzeszenie Nauczycieli Polskich w Chicago, decyzją Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego otrzymało uprawnienia do organizowania certyfikowanych egzaminów z języka polskiego na wszystkich poziomach zaawansowania, zarówno dla dorosłych, jak i młodzieży.

Lektury pomoce w przygotowaniu do egzaminów: STAMP 4S i certyfikacyjnego

- Z polskim na ty, Ewa Lipińska,
- Kiedyś wrócisz tu..., Ewa Lipińska, Elżbieta Dąmbska,
- Nie ma róży bez kolców, Ewa Lipińska (ćwiczenia z ortografii polskiej),
- Umiesz? Zdasz!, Ewa Lipińska,
- Bądź na B1, A. Achtełik, W. Gawron, A. Madeja, M. Świątek.

Wykaz stron internetowych

- www.avantassessment.com
- www.sealofbiliteracyopolsku.com
- <http://ilga.gov/legislation/ilcs/documents/010500050K2-3.159.htm> (link do ustawy Seal of Biliteracy w Illinois)
- <https://www.isbe.net/Pages/Illinois-State-Seal-of-Biliteracy.aspx> (link do informacji wydziału oświaty w Illinois)
- www.certyfikatpolski.pl

Tekst przygotowała dr Agnieszka Oskiera.

Pytania należy kierować pod adres: sealicertyfikatwIL@gmail.com